

9. 8. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

ÚS otevřel dětské oběti znásilnění cestu k vyšší náhradě újmy | O status umělce požádalo ministerstvo v prvním měsíci 53 lidí | Policie má nyní snadnější přístup do rejstříku trestů a evidence přestupků | Dárci tkání a buněk získají plný výdělek při pracovní neschopnosti po odběru | V srpnu vstoupily v účinnost dvě novely energetického zákona | Méně vzdělané síly z ciziny by mohly zprostředkovávat jen zavedené agentury | Soud zrušil zprošťující rozsudek v kauze IT zakázek | ÚS odmítl stížnost Lichtenštejnů ve sporu o majetek na Břeclavsku

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

ÚS odmítl stížnost Lichtenštejnů ve sporu o majetek na Břeclavsku

Ústavní soud zamítl ústavní stížnost Nadace knížete z Lichtenštejna ve věci někdejšího rodového majetku (včetně zámků Lednice a Valtice) na Břeclavsku, a to jako zjevně neopodstatněnou. Nárok na vydání tohoto majetku neuspěl už u soudů nižších instancí, které potvrdily poválečné konfiskace na základě Benešových dekretů.

Státní zástupce žaluje Okamuru a SPD za podněcování k nenávisti

Žalobce podal obžalobu na poslance Tomia Okamuru a jeho hnutí SPD kvůli předloňským volebním plakátům, které podněcovaly nenávist vůči migrantům a Romům. V případě uznání viny hrozí Okamurovi trest odnětí svobody na 6 měsíců až 3 roky. Okamura obvinění odmítá s tím, že jde o politickou snahu jej kriminalizovat.

ÚS otevřel dětské oběti znásilnění cestu k vyšší náhradě újmy

Ústavní soud vyhověl stížnosti nezletilé dívky z Teplicka, kterou nevlastní otec dlouhodobě sexuálně zneužíval a nutil k pornografii. Trestní soud jí původně přiznal 200 000 Kč z požadovaných 600 000 Kč a se zbytkem ji odkázal na civilní řízení. ÚS takový postup označil za nesrozumitelný a nedostatečně odůvodněný - Vrchní soud v Praze musí o náhradě újmy znovu rozhodnout s ohledem na závažnost a okolnosti činu (např. omamování dívky léky a šíření záznamů na tzv. temném webu).

Soud zrušil zprošťující rozsudek v kauze IT zakázek

Vrchní soud v Olomouci zrušil zprošťující verdikt v kauze údajně zmanipulovaných veřejných zakázek na IT systémy, ve které je obžalováno 24 osob a firmy Tesco SW a Eunice Consulting. Případ 13 zakázek z let 2009-2014 (s údajnou škodou asi 250 mil. Kč) se tak vrací k novému projednání poté,

co odvolací soud vyhověl stížnosti státního zástupce.

Namalování vlajky v ruském komplexu nebylo podle soudu trestným činem

Aktivisté spolku Kaputin se podle Obvodního soudu pro Prahu 6 nedopustili trestného činu, když loni v únoru namalovali na chodník v areálu ruské ambasády v Praze-Bubenči ukrajinskou vlajku. Soud 6. srpna rozhodl, že šlo o politický protest bez trvalé škody – případ postoupil úřadu městské části k posouzení jako možný přešůpek. Státní zástupce sice požadoval pro sedm obžalovaných peněžité trest, avšak proti nepravomocnému osvobození se odvolal.

Méně vzdělané síly z ciziny by mohly zprostředkovávat jen zavedené agentury

Ministerstvo práce navrhlo změnu, podle níž by od příštího roku směly pracovní agentury posílat do českých firem zahraniční zaměstnance bez maturity jen tehdy, pokud fungují alespoň tři roky a opakovaně získaly povolení ke zprostředkování zaměstnání. Cílem připravovaného vládního nařízení je omezit nelegální či zastřené zaměstnávání a vykořisťování zahraničních dělníků prostřednictvím účelově zakládaných agentur.

O status umělce požádalo ministerstvo v prvním měsíci 53 lidí

Od 1. července 2025 mohou umělci žádat o zápis do nového Registru umělců s nárokem na finanční státní podporu. Ta je určena hlavně umělcům pracujícím mimo zaměstnanecký poměr (žádat ale mohou i zaměstnaní s aktivní uměleckou činností aspoň 2 roky z posledních 3 let). Ministerstvo kultury obdrželo během července a začátku srpna prvních 53 žádostí a vydalo zatím 21 osvědčení o zápisu. Nižší zájem přes léto odborníci přičítají prázdninám a slabší propagaci; větší vlnu žádostí resort očekává v září.

Od srpna platí pravidla pro modely umělé inteligence, podle expertů pozdě

V sobotu 2. srpna nabyla účinnosti nová pravidla Aktu o umělé inteligenci (AI), což je první ucelená regulace AI na světě přijatá loni v srpnu. Týká se zejména velkých poskytovatelů obecných AI modelů (jako je např. ChatGPT) a doprovází ji dobrovolný kodex praxe, který upřesňuje, jak plnit požadavky na transparentnost, autorská práva a bezpečnost. Odborníci nicméně považují pravidla za zpožděná a vytýkají, že ještě začátkem července panovala nejistota ve výkladu – až na poslední chvíli byl vydán zmíněný kodex, jenž má poskytovatelům usnadnit uvedení AI Aktu do praxe.

Policie má nyní snadnější přístup do rejstříku trestů a evidence přestupků

Od 1. srpna platí novela zákona, která umožňuje Policii ČR ve stejném režimu jako celní správě či Vojenské policii nahlížet do Rejstříku trestů a Centrální evidence přestupků vedených ministerstvem spravedlnosti. Policisté však smějí získat údaje jen v rozsahu potřebném k plnění konkrétního úkolu (např. u dopravního přestupku nezjistí jiné nesouvisející záznamy odsouzení). Tato novela rovněž zachovává možnost neodkladné biometrické identifikace cestujících na mezinárodních letištích za využití AI – systém fungující zatím v Praze se má rozšířit i na letiště v Brně, Ostravě a Českých Budějovicích, přičemž o zařazení osob do referenční biometrické databáze musí rozhodnout soud.

Dárci tkání a buněk získají plný výdělek při pracovní neschopnosti po odběru

S účinností od 1. srpna mají nově také dárci tkání a buněk nárok na doplacení plné výše ušlého výdělku během pracovní neschopnosti po odběru. Dosud tuto výhodu měli jen dárci orgánů. Změnu zavedla poslanecká novela transplantačního zákona s cílem motivovat více dobrovolných dárců. Výjimkou jsou pouze dárci pohlavních buněk, které Sněmovna z kompenzace výslovně vyloučila kvůli obavě, že by je mohla motivovat vidina finančního zisku.

K invazním druhům přibyl jelen sika či sršeň mandarínská, nesmějí do EU

Evropská komise rozšířila seznam invazních nepůvodních druhů o 16 živočichů, kteří se nově nesmí dovážet na území EU. Nově zakázané jsou např. jelen sika nebo sršeň mandarínská; dále přibýly některé druhy ptáků, ryb a koryšů. Aktualizace seznamu, jenž nyní obsahuje 62 živočišných druhů,

vstoupila v platnost a má bránit ohrožení biologické rozmanitosti invazivními druhy.

SDEU: Označení třetí země za „bezpečnou zemi původu“ musí být přezkoumatelné

Soudní dvůr EU rozhodl, že pokud členský stát prohlásí nějakou třetí zemi za „bezpečnou zemi původu“ pro účely azylového řízení, musí existovat možnost účinného soudního přezkumu takového označení. Národní legislativa smí zavést seznam bezpečných zemí, jen pokud splnění hmotněprávních kritérií podle unijní směrnice může přezkoumat nezávislý soud. Zároveň platí, že zdroje informací, z nichž rozhodnutí o bezpečnosti země vychází, musejí být přístupné žadateli o azyl i soudu – a žádná země nesmí být označena za bezpečnou, pokud neposkytuje dostatečnou ochranu všem svým občanům.

V srpnu vstoupily v účinnost dvě novely energetického zákona

V pátek 1. srpna nabyly platnosti dvě související novely energetického zákona. První z nich (přezdívaná lex OZE III) se zaměřuje na usnadnění akumulace elektřiny pro stabilizaci sítě, druhá (lex plyn) má urychlit výstavbu paroplynových elektráren a posílit tak energetickou bezpečnost ČR. Součástí změn je např. povinnost dodavatelů energií oznamovat zákazníkům i snížení cen (nejen zvýšení) a sjednocení podmínek smluvních pokut při předčasném ukončení smlouvy na dodávky elektřiny či plynu. Senát do lex plyn rovněž prosadil zrušení individuálních kontrol výnosnosti solárních elektráren z let 2009–2010, jež původně zavedla novela lex OZE III.

Advokát Jansta opustil díky kauci vazbu, obviněn je v kauze Motol

Obviněný advokát Miroslav Jansta byl 4. srpna propuštěn z pankrácké vazební věznice, kde strávil přes pět měsíců, poté co složil peněžitou kauci ve výši 15 milionů Kč. Evropská pověřená žalobkyně rozhodla o nahrazení vazby kaucí, přestože podle ní nadále trvají obavy z pokračování v trestné činnosti. Jansta je stíhán v korupční kauze kolem pražské Nemocnice Motol pro legalizaci úplatků (praní peněz); v případě odsouzení mu hrozí trest odnětí svobody na 3 až 10 let a propadnutí majetku.

Vyšlo na epravo.cz:

[Režimy povinností dle nového zákona o kybernetické bezpečnosti](#)

Článek se věnuje rizikům požadavku na předložení návrhu smlouvy v nabídce v zadávacím řízení v případech, kdy zadavatel učinil součástí zadávacích podmínek závazné znění návrhu smlouvy. Dále pak poskytuje doporučení, jak postupovat, pokud dodavatelé v nabídce návrh smlouvy nepředloží nebo jej předloží v jiném než požadovaném...

[Důkladnější přezkum rozhodnutí vydaných Rozhodčím soudem pro Sport](#)

Dne 10. července 2025 vydal Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“), zasedající ve Velkém senátu, konečný rozsudek ve věci Semenya proti Švýcarsku.[1] Soud shledal, že Švýcarsko porušilo své procesní závazky vyplývající z článku 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Úmluva“), neboť Federální soud Švýcarska...

[Nejvyšší soud o pohyblivé mzdě a pracovní kázni: Krácení nároku, nebo legitimní podmínka?](#)

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „NS ČR“) se rozsudkem ze dne 30. dubna 2025, sp. zn. 21 Cdo 3471/2024, vyjádřil k otázkám, zda zaměstnavatel může podmínit přiznání pohyblivé složky mzdy dodržováním pracovních povinností zaměstnance a zda takové snížení není nepřipustným peněžitým postihem podle § 346b zákona [262/2006 Sb.](#), zákoníku...

[Byznys a paragrafy, díl 15.: Změny závazků ze smlouvy uzavřené ve veřejné zakázce](#)

Vítáme vás u dalšího dílu naší série Byznys a paragrafy, kterou pro vás připravuje advokátní kancelář

LAWYA. Změna závazků je celkem probádaná oblast z hlediska práva občanského. Soudě dle odborných textů a rozhodovací praxe se to zdá i u změny závazků ze smlouvy, která je výsledkem zadání veřejné zakázky. Je tomu opravdu tak? V tomto textu se...

Otevřel Ústavní soud zákonodárci dveře k uzákonění eutanazie v České republice?

Ústavní soud vyhlásil dne 2. července 2025 nálezn sp. zn. III. ÚS 1254/24, kterým zákonodárci otevřel dveře k uzákonění eutanazie v České republice.

Jak na konkurenční doložku

Konkurenční doložka je obvyklým ujednáním především v tzv. manažerských smlouvách, ať již smlouvách pracovních či smlouvách o výkonu funkce (jednatele či člena představenstva). Tento článek přehledně shrnuje, jak konkurenční doložku správně sjednat, na co si dát pozor při jejím případném zrušení a jak předejít možným právním komplikacím s tím...

Směrnice NIS2 a zákon o kybernetické bezpečnosti: tak už jdeme do finále?

Evropská směrnice NIS2 a nový zákon o kybernetické bezpečnosti přináší pro obchodní společnosti zásadní změny v oblasti povinností v oblasti kybernetické bezpečnosti. Nová legislativa významně rozšiřuje okruh subjektů, na něž se povinnosti vztahují, zavádí detailnější požadavky na organizační a technická opatření a stanovuje přísnější sankce za...

Vymezení zadávacích podmínek na veřejnou zakázku v oblasti zdravotnictví

Přestože zákon [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen ZZVZ) výslovně nestanovuje zvláštní pravidlo pro vymezení zadávacích podmínek v oblasti zdravotnictví, lze vysledovat v rozhodovací praxi odlišný přístup v těchto případech. Proč tomu tak je a co to znamená pro zadavatele zadávající veřejnou zakázku v oblasti zdravotnictví...

Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla

Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla představuje významný institut správního práva, jenž slouží k efektivnímu postihu protiprávního jednání v silničním provozu, zejména v případech, kdy není možné zjistit konkrétního pachatele přestupku. Tento právní institut byl zaveden novelou zákona [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích...

Pacient má právo odmítnout léčbu, aneb střet mezi povinností poskytnout pomoc a právem pomoc odmítnout

Právo pacienta na odmítnutí zdravotní péče je důležitou součástí etiky a právního rámce v oblasti zdravotnictví. Kultura i společnost má významný vliv na rozhodování o zdravotní péči a ovlivňuje, jak lidé vnímají své zdraví, nemoc a léčbu. V mnoha zemích, a to včetně České republiky, mají pacienti právo rozhodnout o svém zdraví a odmítnout léčbu...

10 otázek pro ... Marii Timoščukovou

Mgr. Marie Timoščuková je advokátkou, vedoucí týmu a partnerkou advokátní kanceláře endors, kam nastoupila jako první advokátní koncipient bezprostředně po jejím založení. Dnes má endors téměř 40 odborníků, kteří se podílí na poskytování komplexního servisu zejména korporátním klientům. Marie se ve své advokátní praxi specializuje dlouhodobě...

Zdroj: EPRAVO.CZ

Další články:

- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Staňka](#)